

TORONYIRÁNY

XIV. 38.

2020. szeptember 20.

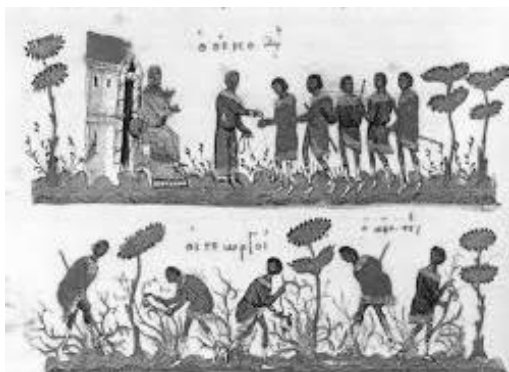

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 25. vasárnap

Szeptember 21. Szent Máté apostol és evangélista

Szeptember 24. Szent Gellért püspök és vértanú

Mindennap, ha felébredek,
feltámadásodra emlékezem,
s kirázom tagjaimból az álmat,
s szívemből a bűnt, a kábulatot.
Indulok Hozzád és az emberekhez,
mindennap újra
feltámadásod erejével.

A város is felébredt, Uram,
mindenfelé ásító ablakok ragyognak,
s az élet már lüktet az utakon,
és csupa reménységgel teli a világ.
Indul a mindennapi munka
a földeken, irodákban, üzemekben.

Hadd éljek ma, egész napon át,
hadd dolgozzam a közeledben,
Veled együtt.
Jöjj velem mindenhová,
fényedet vigyem az emberek közé.
Hadd legyek jószágos irgalmad
s tevékeny szereteted
eleven lobogója. Amen.

* * *

Jézus Krisztus,
mindnyájan benned élünk,
akik hisszük:
Isten gyermekei vagyunk.
Akiket megkereszteltek,
mind beléd öltöztünk.
De hogyha hozzád tartozunk,
akkor ígéreted szerint
örökösöd is vagyunk.
Fogadd testvéri hálánkat
a mai napért!
Add, hogy mindennap
hozzád tartozzunk!
Amen.

Paul Hilsdale nyomán

A szentmise olvasmányai

- Lz 55,6-9** Tudnunk kell, hogy ami bennünk, vagy számunkra valódi érték, az Istenben végtelenül és tökéletesen jelen van.
- Fil 1,20 ad-24.27a** Pál apostol számára mind a jelen világban, mind a túlvilágban az élet Krisztus.
- Mt 20,1-16a** Jézus a napszámosokról szóló példabeszédben ad tanítást arról, hogy az Istentől kapott kegyelem minden ember számára előzetes érdem nélküli, szabad és ingyenes adomány.

Példabeszéd a szőlőmunkásokról

Máté itt is mennyek országát mond Isten országa helyett, pedig világos, hogy arról az országról van szó, amely itteni munkánkat követeli, és itt ad alkalmat arra, hogy érdemeket szerezzünk az örök életre. A kép a mindennapi életből való. A munkanélküliek és az alkalmi munkások kimennek a város vagy a falu főterére, és várják, hogy valaki felfogadja őket. Akadnak szorgalmasok, akik már napkeltekor jelentkezők. Egy szőlősgazda felfogadja őket, és megállapodik velük egy dénár napi bérben. Azután még délelőtt, délben, sőt napszállta előtt egy órával is kimegy, s felfogadja azokat, akiket ott talál. Az utóbbiak említése egészen szokatlan dolog, hiszen általában az emberek nem azért fogadnak napszámosokat, hogy napi egy órát dolgozzanak. De itt éppen ez a szokatlanság hívja fel a figyelmet a különleges jelentésre. Aratáskor esetleg még megtörténhet, hogy minden órát ki akarnak használni, de a szőlő megművelésénél ez ritka eset. Akiket a gazda délben állít munkába, azokat még megnyugtatja, hogy megkapják, ami jog szerint megilleti őket. Az utolsóknak azonban előre semmit sem ígér, s azok sem kötik ki bérüket. Itt már csak a kölcsönös bizalom, illetőleg a gazda nagylelkűsége lehet alapja bármilyen egyezkedésnek. Ezek különben azzal mentik magukat, hogy egész nap senki sem hívta őket. Tehát ha nem is testesítik meg a szorgalmas munkás alakját, nem is egészen hibásak abban, hogy egész nap ögyelegtek.

Napszálltakor következik a bér kifizetése. A mózosi törvény előírta a napi bér azonnali kifizetését, hogy a munkás élelmet vásárolhasson (MTörv 24,25). Maga a gazda is jelen van, de a kifizetést a vincellér végzi. Kifejezett parancsot kap, hogy az utolsóknak kezdje az elszámolást, mert a történet mondanivalója így lesz világos. Akik csak egy órát dolgoztak, azok is az egész napibért kapják: egy dénárt. A gazda viselkedésében ez a szokatlan és meglepő. A többi munkás látja ezt a bőkezűséget és reménykedik, hogy ők a kialakított egy dénáron felül is kapnak még valamit. Amikor azonban csalódnak, felébred bennük az irigység. Igazságtalansággal nem tudják vádolni a munkaadót, de fáj nekik, hogy egyenlővé tette velük az utolsókat, pedig ők hordozták a nap hevét és terhét. Ebben az utalásban megtaláljuk a történelmi célzatot. Jézus egész működése Isten atyai irgalmának bemutatása volt. Az üdvösség abból fakad, hogy az Atya szereti a világot (Jn 3,16). Irgalma mindenkire kiterjed, mindenkit hív, hogy az ő szolgálatában töltsé életét. Ahogy a példabeszéd Jézus szájából elhangzott, annak éle közvetlenül a farizeusok és írástudók ellen írá-

nyult. Ők úgy érezték, hogy azonnal meghallgatták a hívást, s a törvény egész terhét magukra vették. Saját érdemeikben bíztak, nem Isten irgalmában, s következőleg le is nézték azokat, akik ilyen „érdemeket” nem tudtak felmutatni. Jézus máskor is adott nekik ilyen figyelmeztetést: „Eljött hozzátok János, hogy az igazság útjára vezessen benneteket, de nem hittetek neki. A vámosok és cédák hittek neki. De ti ennek ellenére sem tartottatok bűnbánatot és nem hittetek” (Mt 21,32).

Az apostolok idejében már szélesebb értelmezést adtak a példabeszédnek. Az első meghívottak Ábrahám utódai voltak. Az ószövetségi prófétáknál Isten népe gyakran szerepel úgy, mint szülő, melyet az Úr ültetett. A pogány népek a későn jövők. Ők nem is kötik ki a bért, hanem rábízák magukat Isten irgalmára. Az egyház a megkeresztek között meg is szüntette azt a különbséget, melyet a zsidók annyira hangoztattak a pogányokkal szemben. A keresztség mindenkit Isten gyermekévé, és országának teljes jogú polgárává tesz.

A példabeszéd tehát tele van célzásokkal, s élesen szembeállítja egymással Isten jóságát, s az ember szűkkeblűségét. De alap gondolatát a gazda szavai fejezik ki, aki megszólítja az egyik zúgolódót, sőt barátjának nevezi, tehát olyan valakiről van szó, aki jó ismerőse, mert már sokszor dolgozott nála. Ő személyesíti meg a farizeusokat és az írástudókat. A gazda tekintélyi módon kijelenti, hogy senkivel sem történik igazságtalanság. A kialakított bért mindenki megkapta. De neki ezen felül joga van a sajátját úgy osztogatni, ahogy akarja. Ha az utolsó is annyit akar adni, mint az elsőnek, senki sem vonhatja érte felelősségre. Jóságát mindenki iránt gyakorolhatja. A példabeszéd tehát nem azt tanítja, hogy a túlvilágon mindenki egyenlő jutalmat kap, hanem csak azt, hogy a megváltás és a kegyelem kiáradása természetfölötti adomány, s Isten szabadon rendelkezik vele. Irgalmát nem engedi megkötni emberi elgondolásoktól. Az is adomány és személyes hívás, ha valaki eljut a kifejezett hitre és tudatosan szolgálhatja Istent. Aki erre a kiváltságra eljutott, az örüljön annak, hogy Isten legalább az utolsó órában felkarolja azokat, akikkel senki sem törődött.

Ma az ígehirdetésben a történeti utalásokon túl az egyetemes tanítást ragadjuk ki a példabeszédből. Azért a következő tételre hivatkozunk. Isten az üdvösség rendjében, mint gondoskodó atya mutatja meg magát, s mindenkinek lehetőséget ad, hogy örök célját elérje. Kegyelemi hívását irgalmasságának megfelelően újra meg újra megismétli, egészen az utolsó alkalomig. Ennek az irgalomnak a megértése és az érte való hálaadás elsőrendű kötelességünk. Ha ez nincs meg bennünk, akkor rossz szemmel nézzük, hogy mások is tárgyai Isten gondviselésének. A hitnek és az egyháznak a jövőjét ugyanaz az atyai irgalom biztosítja. Az emberek vallásos érdeklődése nemcsak attól függ, hogy érdekes téma marad-e számukra Isten léte és az üdvösség kérdése, hanem elsősorban attól, hogy Isten minden embert megszólít lelkiismeretében, vagy az ígehirdetésen keresztül, s mindig lesznek, akik az élet értelmét a neki adott válaszban keresik.

Az utolsókra és az elsőkre vonatkozó szavakat Jézus minden bizonnyal más összefüggésben mondta. Sokkal inkább a helyén van Mk 10,31-ben, ahol azt fejezi ki, hogy akik elhagytak mindent az Isten országáért, azok nagy jutalomban részesülnek és elsőkké válnak. Itt inkább az az értelme, hogy akik már elfogadták a meghívást, de méltatlankodnak Isten irgalmának meglepő megnyilvánulásai miatt, azok is utolsóak lehetnek.

Látszólag a példabeszéd azonos jutalmat ígér mindenkinek bármennyit fáradozott is Isten szolgálatában. Különösen érezhető ez akkor, ha Máté szövege alapján kimondottan a „mennyei országára” gondolunk. De jeleztük, hogy ez csak arám szóhasználat. Jézus inkább azt akarja mondani, hogy Isten országának teljes tagja lesz mindenki, akár korán, akár későbben követte a hívó szót. A túlvilági jutalmazás mértékét a kinyilatkoztatásnak azokból a helyeiből kell levezetni, ahol az egyéni tettek és erények értékeléséről van szó. Jézus és az apostolok azért buzdítanak több szeretetre, nagyobb odaadásra, több jóságra, mert ezek által érdemeink is növekednek.

Gál Ferenc

Beszéljünk a gyermeknek Istenről (25.)

4. NEVELÉSSSEL EVANGELIZÁLNI

III. Merjük hirdetni az Evangéliumot

A hűség

Tudnunk kell, hogy a tartós szerelem csalódásokkal is jár. A házasságra készülő jegyeseknek mindig azt mondom, hogy csak akkor szeretik igazán a másikat, ha a csalódásban is kitartanak egymás mellett. Máskülönből lehetséges, hogy a szerelmükről alkotott képbe, nem pedig a valós személybe szerelmesek. A szerelem tartóssága tulajdonképpen lehetővé teszi felfedeznünk azt, hogy a szerelem soha nem arról szól, hogy „szeretlek, mert”, hanem arról, hogy „szeretlek akkor is, ha”. A tartós szerelem segít megtapasztaltatni velünk két csodálatos emberi tulajdonságot: szerelemben való bőkezűséget és az irgalmasságot, ami ösztönöz minket arra, hogy a csalódások ellenére is bízzunk a jövőben. A tartós szerelem melletti elköteleződés azt is jelenti, hogy saját érzelmi értékeinket nem fektethetjük be szabadon, mintha tőke volna. Nagyon sok fiatal, akik mindent és azonnal akarnak, amikor egy kapcsolatuk kevésbé „jövédelmző”, úgy érzik elvesztettek valamit érzelmi tőkájükből, amit aztán máshol próbálnak megkeresni, és újra egy meggondolatlan kapcsolatba kezdenek, ahol megtérülhet „befektetésük”. Hasonló dolgot utasít el a keresztény házasság az érzelmi életben: az érzelm nem tulajdon, amit a másik birtokol, hanem a személyiség része. Az igazi hűségnek nem a hasznosság a mércéje, hanem a kapcsolat termékenysége. A legfontosabb gyümölcs a gyermek. A tartós szerelem a kockázatvállalást is jelenti. A mai világban, amikor minden kockázat ellen bebiztosítatnak minket, ezt nehéz felvállalni. De a tartós szerelemmel egyedül a bizalmat kockáztatjuk. Bízni magunkban és a másokban. Magunkban, mert a kitartó szerelemmel azt is vállaljuk, hogy hűségesek maradunk minden esetleges gyengeségünk vagy hiányosságaink ellenére is. A másokban, mert csak az biztosítja a kitartását, ha bízunk hűségében. A keresztény ember arra hivatott, hogy bizalmát arra a bizalomra építse, amit Isten belé helyezett. Ha Istenre hallgatunk, segít megtapasztalunk, hogy nem örülség ezzel a kockázattal szembenéznünk egész életünk során, mert ha bízunk Istenben, akkor ez a bizalom segít nekünk hűségesek lenni.

Ne ítélkezz!

„Ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek.” (Mt 7,1)

Ez az Evangélium nagy erkölcsi felszólítása. Ne felejtjük el, hogy az eredeti bűn - amelyik minden bűn gyökere volt - a jó és a rossz megítélésében gyökerezett. „A kert minden fájáról ehetsz. De a jó és a rossz tudás fájáról ne egyél.” (Ter 2,16-17)

Nem kell tehát ürügyet szolgáltatnunk arra, hogy mások viselkedését bárki elítélje. Az Egyház azt mondja, hogy a homoszexualitás és a heteroszexualitás erkölcsileg nincsen ugyanazon a szinten, de nem ítéli el a homoszexuálisokat. Az abortuszt gyilkosságnak tartja, de nem ítélkezik az abortuszt kérő nő fölött, mintha bűnöző volna. Fontosnak tartom ezt hangsúlyozni. Szeretném még megemlíteni, hogy nem tudom megérteni, hogy hogyan lehetünk a Názáreti Jézust emlegetve intoleránsak azzal a testvérünkkel, aki áthágta az erkölcsi szabályokat, amikor az Emberfia annyira barátságos volt mindenkihez, aki ebben a tekintetben letért a helyes útról (a samariai házasságtörő asszonyra, Mária Magdolnára gondolok például). Természetesen Jézus mindig hív bennünket, hogy újítsuk meg szívünket, életünket, s nekünk közvetítenünk kell ezt a hívást mások felé. Semmi nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy mindenkivel barátságosak legyünk. Tudjuk, sokan képzelik az Egyházról, hogy nem toleráns, és ez elriasztja a fiatalokat, akiknek pedig az lenne a feladatuk, hogy az értékmérően magasra helyezték a tolerancia erényét. Csak egy szerető Egyház képes hirdetni a szerető Istent.

IV. Hirdessük ma az evangéliumot a holnapért

De hogyan hirdessük? A kérdés nyitott. Az evangélium hirdetésének kérdése mindig két dolog, két igény találkozásának középpontjában áll, ez pedig a tartós, változatlan, régi egyház igénye és az állandóan újjászülető egyházé, mert egy frissen keresztelt akkor tudja megépíteni hitét, ha táplálkozik a régi, bevált, kitapasztalt dolgokból, amelyek megelőzték őt, és csak úgy tudja betölteni igazi feladatát, ha merít az újból is, ha új ötleteket hordoz. Az evangéliumi példa az örömhír hirdetésére egyszerű és briliáns: a mag, amit elvetnek és a mag, amely gyökeret ereszt.

A magról szóló példabeszéd

Amennyiben tanítók, nevelők vagyunk meg kell tanulnunk a magról szóló példabeszédet, amit elvetnek (Mt 13,1-9; Mk 4, 1-9; Lk 8,4-8) és ami kisarjad (Mt 13,31-32; Mk 4,30-32; Lk 13,18-20), amelyre a három szinoptikus evangélium utal. Volt, aki azt hitte, ahhoz, hogy a szemet átörökítse, aranyozott ládikába kell bezárni azt és apáról fiúra hagyományozva fényesítgetni kell a ládikáját. Ám így, végül csak valami rothadó növénykét találtak volna a ládikában.

De nem, a magocskát átörökíteni annyit jelent, hogy földbe vetjük, még ha kockázatos is, annyit jelent, hogy bízunk az Isten szavában, még ha az halk és rejtett is, akár a földben fekvő magocska. E mögött a mag-metafóra mögött bújk meg az evangéliumi üzenet, melyet át kell adnunk az utánunk jövő generációknak. Emlékezzünk csak a mustármagra, amely olyan fáva sarjad, amin az ég madarai menedéket találnak: „Mihez hasonlítsuk Isten országát? Milyen hasonlattal szemléltessük? Olyan, mint a mustármag. Amikor elvetik a földbe, kisebb minden más magnál. De aztán, hogy elvetették, egyre nő és minden kerti veteménynél nagyobb lesz. Akkora ágakat hajt, hogy az égi madarak árnyékában tanyáznak.” (Mk 4,30-32)

Az evangélium hirdetésének harmadik módja

A példabeszédet magyarázva Pierre abbé háromféle embert különböztet meg a magokkal. Először is azokat, akik a magban csak a magot látják (ezek nagyon szűk látókörűek). Azután azokat, akik a magra nézve csak a fára gondolnak (ezek azt kockáztatják így, hogy széttaposzák a magot). Végül azokat, akik a magot is, meg a fát is látják, ezek figyelnek a földre is. Van egy művészet, amihez nagyon szeretem az evangélium hirdetését hasonlítani: ez pedig a kertészet. Felneveltek, ti vagytok az emberpalánták kertészei! Nem fontos-e ezért az a momentum, hogy miután elhagyta az emberi világot Jézus, először kertész képében jelenik meg, vagyis annak az embernek a képében, aki az emberek földjével foglalkozik, aki a földjükön serénykedik? Ezért nem az a jó kertész, aki csak az időjárás miatt panaszkodik, hanem az, aki ismeri szeszélyeit és így tudja meghozni a megfelelő döntéseket, hogy a magot megóvja? Ugyanígy, az evangélium hirdetője nem az az ember, aki a társadalmi változások, a társadalom fejlődése miatt panaszkodik, hanem az, aki tudomásul veszi őket és így tudja kísérni a fiatalok fejlődését. Még mindig a mag példájához visszakanyarodva, beszélnek a háromféle evangelizálásról. Vannak, akik a serdülőket csak úgy látják, amilyenek jelen pillanatban. Csak mesélnék, mesélnék nekik anélkül, hogy egy kicsit is aggódnának amiatt, hogy vajon mire fognak emlékezni másnap. Hány történet használja ki a gyerekek naivitasát... És mennyi kár származik ebből, amikor később ezeket mondják a fiatalok: „Átverték minket! Csak mesékkel kábítottak minket!” Azután vannak olyanok, akik a gyerekekben csak a jövő felnőtteit látják. És az a nevelő, aki csak a jövőbeli felnőttet látja a gyerekekben, azt kockáztatja, hogy kevés figyelmet fordít az alapokra, a „földre”, amelyben az emberpalánta gyökeret vert és amiből egészségesen kell táplálkoznia, növekednie. Bizonyos vallási módszerekben ott rejlik annak a veszélye, hogy nem fordítanak elegendő figyelmet a gyermekek sajátos igényeire, például a játékra, vagy a fantázia „szármaltatására”. Végül vannak olyanok, akik látják a mai kis emberkét és a holnapi felnőttet. Ezek a kertészek nagy gonddal ügyelnek a föld minőségére. Mi a jellegzetessége a jó földnek? Gondoljunk vissza a magvető példázatára: az a jó föld, amelybe a gyermek gyökeret tud verni a múlt örökségéből és az újdonságokból táplálkozva.

(Folyt. köv.)

Jean-Marie Petitclerc

Vasárnapi jegyzet

Az itáliai magyar remete-püspök

A Gellérthegy alján a XI. században templom állt a szent tiszteletére, amely a mohácsi vész idején még megvolt. Istvánffy Miklós, a történész úgy tudta, hogy a püspököt meggyilkoló sokaság vezérének utódai Budán laktak, és ha a család valamelyik tagja belépett a templomba, rosszul lett. A templom valóságos zarándokközpont volt, betegek keresték fel, a hegyből csörgedező források vizében gyógyulást kerestek. Tulajdonképpen a török fürdők is erre a hagyományra épültek itt.

Az Itáliából elszármazott, Szent Istvánunk kérésére Magyarországon megtelepedett velencei bencés szelleme szinte átjárta történelmünket. Hősiessége példája az európai kereszténység erejének. Míg a szobra áll vértanúságának hegyén, Buda is állni fog.

Az egykori csanádi püspök ünnepét középkori misenaptáraink számontartják. Antifónát énekeltek róla, amelynek szövege ma is imádságunk:

„Nemzedékről nemzedékre irtalmasságot cselekszik az Úr. Kivezette Ábrahámot a kádeusok városából és messze földről hívta Szent Gellértet, hogy országunkban legyen zarándok és jövevény, a mennyi hazában pedig a szentek társa és Isten családtagja. Isten adta nekünk, mindig járjon közbe népéért és minden hívő lélekért most és mindörökké.”

Mondanunk sem kell, a bibliai Mária éneke, a Magnificat sorai térnek vissza a magyarországi himnuszban, az örvendezés és a békesség hangjai, egészen erős biztossággal, amely Gellért által is Istenhez irányít.

Alakja a magyar história legszebb példái közé sorolódik, s István gondolkodásában a „Magyarország a Nyugat része és védelmezője” fogalom sajátos megtestesítője. A „Nyugat – mint Nemeskürty István írja – itt nem égtájt, hanem egy kultúrát jelent és jelképez”, s való igaz, „ha István nem törí meg kemény kézzel Ajtony és az Erdélyt uraló Gyula” hatalmát, hazánk a „cirill betűs bizánci vallás és kultúrkör” része lett volna. Cluny, Chartres, Passau, Bamberg: ezek az istváni kapcsolatok Nyugat-Európát jelentették a nemzetté rendeződő hazában, s a római szertartású csanádi püspökség karakterisztikusan képviselte ezt a korszerű törekvést, lelkeséget. Gellért Ajtony legyőzése után került a püspöki székbe, addig elrejtette a Bakony erdeje, de előtte Esztergomban Imre nevelője.

A Bakonyban kapja legendáshírét a remete, aki tudós gondossággal értelmezi, olvassa az írást, s a hagyományban a prófétai jóslatot – az áldott béke korszakát példázza, amely szerint majd az oroszlan együtt lakik a gödölyével; az Érdy-kódex mondja el, hogy Gellért csöndes barlang-magányában nőstény szarvas „kised fiát” vette gondozásba, „másod időben, mikor nyalajába vitte, látá hát az ajtó előtt egy nőstény farkas, és hát sebes és bebocsátá... És mikoron szent imádságában gyógyította volna, megmarad nála és vele lakozik.” A környék láthatta, hogy naponta „kimegyen vele az mezőre az gimmel és bejő vala. Egyik sem bántja a másikat”. A jóval korábbi misztikus, teológus Ágoston Isten városáról szólva ezt az üzenetet küldi későbbi teológusok egyre bonyolultabbá váló gondolkodásának: „A halandó emberek és az Isten közötti béke a rendezett engedelmesség a hitben az örök törvénynek.” Ez a megnyugvás, békesség árad a mennyi városból, amely „rendezett társasága és egyetértése azoknak, aki örvendeznek Istennek és Istenben egymásnak”.

A XIX. századi diplomata, író: Chateaubriand könyvében, A kereszténység születésében ezt írja a remetéről, mintegy végső távlatba helyezve az ágostoni gondolatot: „És ti szent remeték. Ha az angyalok birodalmában léteznek lakott és lakatlan vidékek, mint az emberek földjén, és ha erényeiteket a földi magányba temették, akkor bizonyára az égben is a magányt választottátok, hogy elérjétek boldogságotok.” Antropológiai elgondolás ez, mégis a lényeges megközelítése, korunk zűrzavarában a belső béke szakrális képi-nyelvi absztrakciója.

Amikor Gellért Bakonybéli elhagyta, a bencés misszió szorgalmasan átgondolta két pápa keresztény humanizmusát, s a megörökölt hagyományt integrálta és szentesítette, így történt, hogy a remete az elődök pogány Boldogasszony alakját Máriával azonosította, tanácsolta tiszteletét István királynak s népének. „Szent István királ ez ez szegény országot Bódogasszony országának nevezé.”

Kozma Andor közel száz esztendeje vetette papírra a Magyar symphonikák remek, csengő sorait, szinte Arany János-i hangulatban; szívesen a „magyarok szimfóniáját” is, amelyet Gellért hallott éjszakai szállásán, amikor egy örlő lány énekére ébredt. A Gellért-legenda tartalmazza a történetet. Rajeczky Benjámin ciszterci zenetudós jegyezte meg: a kézimalom forgását kísérő „nótaszó” arra vall, hogy aki a legendát írta, annak már nem lehetett ismeretlen valamilyen műzene, kíséretes ének, s különbséget tudott tenni „a népdal sajátos jellege és a műzenei hatás között”. Hogy aztán a vértanú püspök valójában az „Ecce symphonia hungarorum!” – (íme a magyarok szimfóniája!) szózással nem ódai elragadtatását, hanem szelíd gúnyt fejezett volna ki, elképzelhető, de akkor is találó a mondás, hogy Gellért a magyar népköltészet hírnemzője.

Amikor a hegyről letaszították, testét csak hét esztendő elteltével vitték Csanádra, ahol a Boldogasszony-templomban (ő alapította az apátságot) végső nyugalomra helyezték. Kőkoporsójára került egy edény is, amelybe vért gyűjtöttek. Íme a magyar Grál, s a vértanú vonatkozás a Golgota hegye és a Gellértről elnevezett hegy között.

Az Adria kék hullámverése Murano vagy San Giorgia körül, a Tisza szöke folyása Szeged dómjának közelében a Gellért-ereklyék „kísérő muzsikája”.

† Tóth Sándor

hírek információk

A Gál Ferenc Egyetem tanévkezdő Veni Sancte szentmiséje szeptember 11-én volt a szegedi Dómban, melyet Kiss-Rigó László püspök celebrált. Az intézmény az idén kezdi 90. tanévét, egyetemként az elsőt. A szentmise után rövid ünnepség keretében címzetes egyetemi tanár kinevezést vehetett át Takács Árpád Békés megyei kormány megbízott, Polyák Zsolt Békés megyei rendőr-főkapitány, valamint Kothencz János a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató főigazgatója. Címzetes egyetemi docens kinevezést kapott Bíró Gyula a GFE Gyakorlóintézmény vezetője, egyetemi képzésfejlesztési igazgató, továbbá mesteroktatói kinevezésben részesült Moldován-Garas Helga, a GFE Szakképző Intézményének igazgatója. A Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat Hegyi László kabinetfőnök adta át az ITM Felsőoktatásért, Innovációért és Szakképzésért Felelős Államtitkárság képviselőjében, melyet az idén Tapodi Krisztián teológus és Prorok Máté gazdálkodás és menedzsment szakos hallgatók vehettek át. Az eseményen köszöntötték az Intézményi Ösztöndíjban és a Glattfelder Ösztöndíjban részesült hallgatókat is.

A Belvárosi Plébánia munkatársai által szeptember 20-ára, most vasárnap 16 órára a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.) szervezett ovis mise elmarad. A következő alkalom – várhatóan – október 18-án lesz.

A jezsuiták Szent József templomának kápolnájában (Dáni János u.3.) a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eredeti időpontjához kapcsolódva a szeptember 13-tól 20-ig tartó egy hetes imahét záró szentmiséjét szeptember 20-án, azaz ma este fél 8-kor Kiss-Rigó László püspök celebrálja.

A 7. évfolyammal folytatódik a Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynökség által hagyományosan szervezett rendezvénysorozat, a CsaládEgyetem. A 2020/21-es tanév első félévének nyitó előadásán szeptember 22-én, kedden 18 órától Orosházán a Petőfi Művelődési Központban (Kossuth Lajos u. 3.) Uzsalyné dr. Pécsi Rita tart előadást „Önbizalom, önértékelés, önbecsülés” címmel.

“Ég és föld találkozása a korszerű templomépítészetben” címmel Gyukics Péter fotográfus kiállítása nyílik szeptember 26-án, szombaton 14 órakor a tarjánvárosi Szent Gellért templomban (T átra tér 5.). A tárlat október 11-ig, a templom nyitva tartási idejében tekinthető meg. A kiállítás az EFOT-1.3.7-17-2017 pályázat támogatásával valósul meg.

A világ bezárult, a szívünk kitarult - címmel különleges alkalmat valósítottak meg a jövő szeptemberre halasztott Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) budapesti szervezői. Online „előtalálkozót” rendeztek a NEK jegyében: vagyis virtuálisan, az iec2020 Youtube-csatornáján a kongresszus néhány meghívott előadója, tanúságtevője videóüzenetekben osztotta meg gondolatait a magyar hívekkel, valamint a világ keresztényeivel, jelezve, hogy az Eucharisztia összeköt.

Öt kontinensről érkeztek a videóüzenetek, melyek szeptember 13. és 20. között naponta kerülnek fel a világhálóra. A megszólalók között volt az „amerikai pápa”-ként emlegetett Timothy Dolan bíboros, továbbá Luis Raphael Sako bagdadi érsek és Valerian Okeke, a nigériai Onitsha érseke, aki köszönetet mondott Magyarországnak népének és kormányának a támogatásért, mellyel hazánk az ottani keresztényeket a vérontás és a világiárvány idején is segíti.

(NEK Általános Titkárság)

Az egyházmegye első püspökének, Szent Gellért vértanúnak az ünnepéhez kapcsolódóan szeptember 26-án, szombaton délelőtt 10 órakor a Székesegyházban ünnepi szentmisét celebrál Kiss-Rigó László püspök.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Kozma Gábor,
Szeberényi Klára, ☩ Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye 13. alkalommal rendezi meg, ez alkalommal a járvány okozta nehézségek miatt csak hazai művészek közreműködésével a Szent Gellért Fesztivált, az egyházmegye első püspöke, a vértanú Szent Gellért ünnepéhez kapcsolódóan. A szeptember 24-30-ig tartó hangversenysorozat ezúttal a Szeged-Csanádi Egyházmegye fennállásának 990., valamint Ludwig van Beethoven születésének 250. évfordulójának állít emléket. A Székesegyházban rendezendő koncertek és a tudományos előadások ingyenesen tekinthetők meg, de regisztrációs jegy szükséges. A belépők hétfőtől péntekig, 8 és 16 óra között vehetők át a Régió 10 Kft. irodájában (Dugonics tér 12.). A program:

Szeptember 24., csütörtök 19.30 – Székesegyház

Szóló előadók: Kelemen Barnabás, hegedű, Kokas Katalin, hegedű, Palójtay János, zongora és Horti Lilla, szoprán.

Ludwig van Beethoven: 25. a-moll bagatell; „Für Elise” és F-dúr szonáta hegedűre és zongorára, Op. 24 „Tavaszi”

Válogatás Schumann, Mendelssohn és Brahms dalaiból

Válogatás Mozart dalaiból

Ludwig van Beethoven: A-dúr szonáta hegedűre és zongorára, Op. 47 „Kreutzer”

Szeptember 25., péntek 17 óra – Gál Ferenc Egyetem, Klebelsberg terem

Tudományos előadások a tudomány és a zene kapcsolatáról

Prof. Dr. Janka Zoltán: „Mentális eltérések jelenségei a zenében”

Prof. Dr. Párducz Árpád: „Nagy zeneszerzők – különleges szakások”

Szeptember 25., péntek 19.30 – Székesegyház

Szóló előadók: Boros Misi, zongora és Balázs-Piri Soma, zongora

Wolfgang Amadeus Mozart: G-dúr Variációk négykezes zongorára, KV 501

Ludwig van Beethoven: C-dúr zongoraszonáta, Op.53 „Waldstein”

Ludwig van Beethoven: c-moll zongoraszonáta, Op.13 „Pathétique” és

Franz Schubert: f-moll „Fantázia” négykezes zongorára, D.940

Szeptember 26., szombat 19.30 – Székesegyház

Szóló előadó: Bogányi Gergely, zongora

Ludwig van Beethoven: f-moll zongoraszonáta, Op. 57 „Appassionata”

Franz Schubert: c-moll zongoraszonáta, D.958

Szeptember 28., hétfő 19.30 – Székesegyház

Vonósnégyes koncert

Közreműködik a Kelemen Quartet

Franz Schubert: c-moll vonósnégyes-tétel, D.703

Wolfgang Amadeus Mozart: G-dúr duó hegedűre és brácsára, KV 423

Ludwig van Beethoven: F-dúr vonósnégyes-tétel, Op.59, No. 1. „Razumovszkij”

Szeptember 29., kedd 19.30 – Gál Ferenc Egyetem, Klebelsberg terem

Szóló előadók: Rohmann Ditta, gordonka, Szélpál Szilveszter, bariton, Palójtay János, zongora, Kerényi Mariann, zongora

Ludwig van Beethoven: 7 variáció zongorára és gordonkára Mozart Varázsfuvolájának „Bei Männern, welche Liebe fühlen” kezdetű duettjére, WoO46

Válogatott dalok Franz Schuberttől

Ludwig van Beethoven: cisz-moll zongoraszonáta, Op. 27 “Holdfény”

Válogatott dalok Schumanntól

Ludwig van Beethoven: A-dúr szonáta zongorára és gordonkára, No. 3, Op. 69

Szeptember 30., szerda 19.30 – Székesegyház

Szóló előadók: Maxim Rysanov, brácsa, Zoltán Péter, klarinét, Kokas Dóra, gordonka, Kerényi Mariann, zongora

és Zsigmond Zoltán, zongora

Ludwig van Beethoven: Esz-dúr duett brácsára és gordonkára, WoO 32, „Pápaszem” és Franz Schubert: a-moll szonáta brácsára és zongorára, D. 821, „Arpeggione”

Ludwig van Beethoven: B-dúr trió klarinétre, gordonkára és zongorára, Op. 11, „Gassenhauer”

A szervezők kéri a közönséget, hogy a koncertek alatt használják a maszkot, ne feledkezzenek meg a kézfertőtlenítésről és a távolságtartásról!